

ningsspørgsmaal skal jeg endnu gjøre en almindelig Bemærkning. Jeg har udtalt min Anskuelse med Hensyn til Spørgsmaalet om Kirkegodsets Stilling; men jeg skal gjentage, at det kan forudsæes, at der vil fremkomme megen Meningsforskjellighed og maaskee megen bitter Strid i den Anledning. Det forekommer mig derfor, at man, naar man virkelig med Interesse og Varme ønsker at gennemføre den Forandring, hvorom her er Spørgsmaal, saavidt muligt skal søge at fjerne Vanstigeligheder af en saadan mere principiel Natur, og navnlig at man skal iværksætte Reformen paa en saadan Maade, at det ikke skal kunne udkaftes som en Behreidelse imod den, at man ved den tænkte paa at faae en Binding for Statskassen paa det saakaldte Kirkegodsets Beføstning. Man skal, om muligt, fra Begyndelsen af iværksætte Reformen saaledes, at alle de Midler, der have henligget til Geistlighedens Underholdning, ogsaa for Fremtiden kom til at henligge dertil. Naar der er Spørgsmaal om en Reform, hvorpaa man ikke saameget gaar ind for i Dieblirket at vinde Penge for Statskassen som for at gennemføre, hvad der i Principet anses for det Rette, bør man gjøre det saaledes, at Gagerne blive noget rundelige, for at der ikke skal gives Plads for en Tanke som den, hvortil jeg har hentydet. — Et væsentligt Principspørgsmaal er det, som den ærede Forslagsstiller bemærkede, om man, hvad der er foreslaaet i Lovudkastets § 3, skal gjøre Lønningerne lige for alle Præsterne, eller om man skal dele dem i forskjelligte Classer; det forekommer mig naturligt at gjøre det Sidste. Jeg kan ikke nægte, at det synes mig at være ganske naturligt, at en Mands Løn staaer i Forhold til Omfanget af og Vanstigeligheden ved hans Embedsgjerning, at den, som har det større Arbejde, ogsaa faaer den større Løn. Derimod blev indvendt af den ærede Forslagsstiller og, saavidt jeg opfattede det, tillige af et andet æret Medlem, at man ved at sætte Gagerne forskjelligt for de forskjelligte Embeder vilde udsætte sig for, at de større Embeder for den større Indtægts Skyld bestandig vilde blive attraaede af ældre Præster, men at de større Embeder i Virkeligheden kun vilde være daarligt tjents dermed, saameget mere som de kræve

store Kræfter hos de paagaaende Embedsmænd. Det forekommer mig imidlertid, at man ved forskjellige Midler kunde raade Bod paa denne Ulempe, og navnlig ved at indbrette Alderstillsægsystemet paa samme Maade, hvorpaa det er ordnet for de andre Embedsclassers Vedkommende, nemlig saaledes, at Alderstillsæget indskrænkedes til den samme Klasse af Embeder, eller i alt Fald til nogle af Classerne, hvorimod Embedsmanden ikke skal være berettiget til at føre Alderstillsæget med sig fra den ene Klasse til den anden, naar han ansættes i et høiere gageret Embede. Dette kunde udføres videre; men jeg anfører kun dette for at antyde, hvorledes man noget kunde modarbejde den nævnte Ulempe. Hertil kommer, at det er tvivlsomt, om det, den ærede Forslagsstiller har havt for Sie, kan blive fjernet ved den optagne Bestemmelse. Naar alle Præstekald lønnes eens, blot med den Forskjel, at de Kald, som have mere end een Kirke, faae 100 Rd. Tillæg, er det ganske vist, at der vil blive en stor Forskjel mellem de forskjelligte Embeder, ikke blot i Henseende til Omfanget af Forretningerne, men ogsaa i Henseende til andre Momenter, som ganske vist kunne have Indflydelse paa Embedets Besværlighed og den Grad, hvori de attraaes af dem, som kunne komme i Betragtning. Det er sikkert, at, naar at Kald er noget mageligt, er beliggende i en velhavende, smuk Egn, i Nærheden af en Kjøbstad, eller i Nærheden af et Sted, hvor der er en Skole, hvori Børnene kunne opdrages, vil det fortrinnsviis blive søgt af ældre Præster; men der fremstaaer altsaa den Ulempe, at der rundt om i Landet er nogle Kald, som bestandig vilde blive besatte med ældre Mænd. — Jeg forbigaaer flere af de Bemærkninger, jeg kunde have at gjøre med Hensyn til Enkelthederne i Paragrapherne, og skal kun henlede et kommende Udvalgs Opmærksomhed paa, at § 4 ikke i alle Henseender er klart affattet. I Slutningen af § 5 findes der dernæst en Bestemmelse, som jeg tilstaaer, at jeg ikke ganske rigtigt forstaaer. Det hedder nemlig: „Af fremtidige Beføstninger ved nye Bygningers Opførelse forrenter og afdrager vedkommende Embedsmand en Tjerededeel“. Det kan ikke være Meningen, at han skal betale